

POSLANICA SVETEGA OČETA FRANČIŠKA OB 32. SVETOVNEM DNEVU BOLNIKOV

»Ni dobro, da je človek sam« (prim. 1 Mz 2,18).

Zdravljenje bolnih z zdravljenjem odnosov

»Ni dobro, da je človek sam« (prim. 1 Mz 2, 18). Bog, ki je ljubezen, nas je že od začetka ustvaril za občestvo in nas obdaril s prirojeno sposobnostjo, da stopimo v odnos z drugimi. Naše življenje, ki se odraža v podobi Trojice, naj bi doseglo izpolnitev skozi mrežo odnosov, prijateljstev in ljubezni, tako dane kot prejete. Ustvarjeni smo, da smo skupaj, ne sami. Prav zato, ker je ta projekt občestva tako globoko zakoreninjen v človeško srce, vidimo izkušnjo zapuščenosti in samote kot nekaj strašljivega, bolečega in celo nečloveškega. To še toliko bolj velja v časih ranljivosti in negotovosti, ki so pogosto posledica pojava hude bolezni.

Ob tem pomislim na vse tiste, ki so se med pandemijo covid-19 znašli strašno sami: na bolnike, ki niso mogli sprejemati obiskovalcev, pa tudi na številne medicinske sestre, zdravnike in pomožno osebje, preobremenjene z delom in zaprte v izolacijskih oddelkih. Seveda ne moremo mimo vseh tistih oseb, ki so morale smrtno uro dočakati same, s pomočjo zdravstvenega osebja, a daleč od lastnih družin.

Tudi sam sem deležen bolečine, trpljenja in izolacije tistih, ki so zaradi vojne in njenih tragičnih posledic ostali brez podpore in pomoči. Vojna je najhujša družbena bolezen in najbolj prizadene tiste, ki so najbolj ranljivi.

Ob tem je treba povedati, da starost in bolezen tudi v deželah, ki uživajo mir in višji standard, pogosto doživljamo v samoti in v časih celo zapuščenosti. Ta mračna resničnost je predvsem

posledica kulture individualizma, ki povzdiguje produktivnost za vsako ceno, goji mit o učinkovitosti in se izkaže za brezbržno, celo brezčutno, ko posamezniki nimajo več moči, da bi sledili tempu. Nato postane zavržna kultura, v kateri »osebe niso več obravnavane kot najpomembnejša vrednota, za katero bi bilo treba skrbeti in jo spoštovati, še posebej, če so revne ali invalidne, »še neuporabne« (kot nerojeni) ali »niso več potrebne« (kot starejši)« (*Fratelli Tutti*, 18). Na žalost ta način razmišljanja usmerja tudi nekatere politične odločitve, ki niso osredotočene na dostojanstvo človeka in njegove potrebe ter ne spodbujajo vedno strategij in virov, ki zagotavljajo, da vsak človek uživa temeljno pravico do zdravja in dostop do zdravstvene oskrbe. Zapuščanju ranljivih in njihovi osamitvi je naklonjena tudi redukcija zdravstvene oskrbe zgolj na zagotavljanje storitev, ne da bi te spremljale »terapevtske zaveze« med zdravniki, bolniki in družinskimi člani.

Dobro je, da še enkrat prisluhnemo besedam iz Svetega pisma: »Ni dobro človeku biti sam!« Bog je te besede izrekel na začetku stvarjenja in nam tako razodel globok pomen svojega načrta za človeštvo, a hkrati smrtno rano greha, ki se prikrađa z ustvarjanjem sumničnega, zlomov, delitev in posledično izolacije. Greh napade človeka in vse njegove odnose: z Bogom, s seboj, z drugimi, s stvarstvom. Takšna izolacija povzroči, da zamudimo smisel svojega življenja; vzame nam veselje do ljubezni in povzroči, da doživljamo zatiralski občutek, da smo sami v vseh ključnih obdobjih življenja.

Bratje in sestre, prva oblika oskrbe, ki je potrebna pri vsaki bolezni, je sočutna in ljubeča bližina. Skrbeti za bolne torej pomeni predvsem skrbeti za vse njihove odnose: z Bogom, drugimi – družinskimi člani, prijatelji, zdravstvenimi delavci –, s stvarstvom in samim seboj. Je to mogoče storiti? Da, to je mogoče storiti in vsi smo poklicani zagotoviti, da se to zgodi. Poglejmo ikono usmiljenega Samarijana (prim. Lk 10,25-37), njegovo sposobnost, da se upočasnjuje in približa drugemu človeku, nežno ljubezen, s katero skrbi za rane trpečega brata.

Zapomnimo si to osrednjo resnico življenja: na svet smo prišli, ker nas je nekdo sprejel; ustvarjeni smo za ljubezen; poklicani smo k občestvu in bratstvu. Ta vidik našega življenja je tisto, kar nas ohranja, še posebej v času bolezni in ranljivosti, in tudi prva terapija, ki jo moramo sprejeti vsi, da bi pozdravili boleznidružbe, v kateri živimo.

Tiste, ki se spoprijemate s prehodno ali kronično boleznijo, spodbujam: »Ne sramujte se svojega hrepenenja po bližini in nežnosti! Ne skrivajte tega in nikoli ne mislite, da ste drugim

v breme. Stanje bolnih nas vse nagovarja, da se umaknemo iz napetega tempa življenja in ponovno odkrijemo samega sebe.«

V tem času epohalnih sprememb smo kristjani še posebej poklicani, da prevzamemo Jezusov pogled, poln sočutja. Poskrbimo za tiste, ki trpijo in so sami, morda marginalizirani in zavrženi. Z ljubeznijo drug do drugega, ki nam jo podarja Kristus Gospod v molitvi, zlasti v evharistiji, ozdravimo rane samote in osamljenosti. Tako bomo sodelovali v boju proti kulturi individualizma, brezbriznosti in zapravljanja ter omogočili rast kulture nežnosti in sočutja.

Bolni, ranljivi in ubogi so v srcu Cerkve, biti pa morajo tudi v središču naše človeške skrbi in pastoralne pozornosti. Nikoli ne pozabimo tega! In priporočajmo se presveti Mariji, Zdravju bolnikov, da posreduje za nas in nam pomaga, da bomo ustvarjalci bližine in brat-skih odnosov.

*Rim, Sv. Janez v Lateranu, 10. januar 2024,
na god Loretske Matere Božje.
Papež Frančišek*